

Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd

Diplomant: Jan Vedral

Název diplomové práce: Od pokusného vysílání k instituci (Organizace práce v první dekádě Československé televize, od zahájení vysílání v roce 1953 po přijetí prvního zákona o Československé televizi v roce 1964)

Konzultant: PhDr. Petr Bednařík

Termín: červen 2006

Posudek oponenta

Jan Vedral popisuje historii Československé televize v období mezi jejím vznikem a přijetím prvního televizního zákona s akcentem na institucionální a organizační vývoj. Ten autor dělí do tří logických fází: 1. Fáze dvojládí (1952-1957), 2. Fáze sloučení (1957-1959) a 3. Fáze osamostatnění (1959-1964). Ve svém výkladu se opírá nejen o dostupnou literaturu, ale i o vzpomínky a ústní výpovědi pamětníků. Mezi jinými též své babičky, první programové hlasatelky ČsT Jarmily Šustrové..

Jestliže název práce v plném znění zní suše a tak trochu technicistně, neplatí to o Vedralově podání. Díky kombinaci výkladu a odkazů, citací či parafrází písemných a ústních pramenů působí práce živě a pestře, Řekl bych, že způsob uchopení materiálu a jeho „rytmické“ členění nezapře rodinnou divadelní krev. Práce něčím připomíná strukturu dobrého naučného pořadu rozděleného do partů, v němž se střídají různé navzájem se proplétající linky a intonační polohy.

S jistotou podloženou důkladnou přípravou udržuje diplomant pod kontrolou všechny paralelně probíhající linie organizačního a profesního budování televize a nabízí jeho velmi plastický obraz. Budování tak trochu „po česku“, s nevykrytalizovanými prioritami a kompetencemi, bez kontaktu se zahraničními zkušenostmi (což Vedral několikrát připomíná jako negativum, jenomže v té době, píše se rok 1953. tomu ani jinak nemohlo být), zato s nadšením a kolumbovskými pocity. I tuhle situaci a s ní spojenou atmosféru líčí Vedral výstižně, sugestivně i s humorem.

Ale nechci mluvit jen o formě podání. Diplomant sleduje konstituování televizního organismu z mnoha úhlů technicko-profesionálních i v kontextu doby a zaslouží uznání za to, kolik informací nejrůznějšího řádu a jakým stylem dokázal do své práce shromáždit. Myslím, že k nejzajímavějším poznatkům, které zprostředkovává a které v prvních pracích s touto tematikou nemohly být přirozeně vyřčeny, je vývoj vztahu politické moci (tedy KSČ) k televizi, přesněji – prvotní nedocenení respektive podcenění nového fenoménu, a popis fungování HSTD-Hlavní správy tiskového dohledu v podmínkách ČsT. Cenné jsou kapitoly o formování činností, které dnes zahrnujeme pod pojmy corporate identity, PR a výzkum programu a auditoria, včetně exkurzu do prehistorie kultu televizních hvězd.

Tři standardizované rozhovory, místy lehce lifestylové, plní svou konfrontační roli hlavně informacemi vkomponovanými přímo do autorského textu..

Možné věcné připomínky nejsou podstatné (např. Jiří Pelikán byl odvolán jako osoba zcela nepřijatelná pro Moskvu, a též aby nebyla ohrožena jeho bezpečnost, pojem „ostravská publicistická škola“ nebyl oficiální název, některé osoby a pojmy mohly být vysvětleny a přiblíženy pod čarou).

Práci Jana Vedrala považuji za obsahově vyčerpávající, ukázněnou, čtivou, bez nápadnějších jazykových prohřešků. Představuje dobrou inspiraci. Teď by měla podnítit diplomanta nebo někoho dalšího k napsání komplexní historie Československé televize, už i proto, že je uzavřena,

Diplomovou práci Od pokusného vysílání k instituci k obhajobě samozřejmě doporučuji.

V Praze 16.června 2006

Mgr. Jiří Pittermann
katedra produkce DAMU